

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

23. Ostenditur eorum de gratia habituali sententia ex effectibus ejus quasi
privativis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

desinat, & tamen liber à profanitate videatur. Impietas enim commissa & profanitas, quid aliud

quam culpa & macula qua peccator premitur, dici potest?

Ostenditur eorum de gratia habituali sententia ex effectibus ejus quasi privativis.

CAPVT XXIII.

ET quamquam ea quæ de remissione peccati dicta sunt gratiam habitualem à Pelagianis agnitam fuisse satis probent longè tamen evidentius id ostendi potest, ex effectibus quos Sacramento regenerationis assignant. Inter quos quidè peccatorum remissionem ubicunque illa reperiuntur, non tamen tanquam præcipuam aut velut semper conjunctam numerant, quia parvulis tanquam mundis & innocentibus eam nullo modo tribui arbitrantur. Sed alia dona atque effectus quos baptismo tribuunt tales ac tanti sunt, ut non possint sine infusione gratiæ habitualis intelligi. Nam ut invidiam illam frangerent, qua dicebantur parvulis negare baptismum esse necessarium, quia nulla in eis fieret peccatorum remissio, magnopere in celebrandis baptismi donis atque virtutibus occupati sunt. Nos igitur, ait Iulianus, in tantum gratiam baptismi omnibus utilem à tribus conferimus, ut cunctos qui illam non necessariam etiam parvulus putant, sereno feriamus anathemate, sed hanc gratiam locupletem spiritualibus donis credimus, quæ multis optima muneribus ac reverenda virtutibus, pro infirmarum generibus & humanorum statuum diversitatibus una tam remedium collatitice quam munerum virtute medicatur. Quæ cum admoveatur, non est mutanda pro causis. Tamen ipsa dona sua pro accedenti capacitate dispensat. Quod ideo dicit, quia adultis aliqua, parvulis nulla per baptismum eundem peccata remitti putat. Porro illa spiritalia dona ac muneribus & virtutes quibus baptismi locupletem dicit, hoc est, illi effectus, quos produunt in baptizatis, duplices sunt, alij privativi vel quasi privativi, ut mundare, purgare animam si aliqua peccati sorde vel macula contaminata sit: alij positivi, qui rursus vel absoluti sunt solum subjectum respicientes, ut efficere justum, sanctum: vel ad aliud ordinant, ut filium facere, hæ redem & hujusmodi, sub quibus omnes omnino comprehendemus ex quibus Catholici Doctores gratiam habitualem probant. Effectus enim isti omnes vel plerique formales sunt, quibus in subjecto positus, causam formalem seu ipsam formam etiam poni necesse est.

Ut igitur ab effectibus baptismi quasi privativis incipiamus, præter illum quem peccati remissionem dicimus, & facile ad pœne solius relaxationem transferri potest, Primus est, delere crimina & abstergere ubi illa reperit: atqui delitio ipsius criminis, seu impietatis, quam Iulianus actione finita manere statuit, amplius dicit quam pœnam tolli, sed ipsam peccati maculam & sordes tolli: quæ

A cum aliud nihil sint, nisi nitoris privatio, non etiam nisi per aliquid positivum deleri possunt. De quo effectu sic Iulianus: Gratia Christi pro efficacissima potestate medicina, quæ criminibus, id est mala voluntatis operibus admoveatur, ita communitur subvenit, ut diversas species reatum unius vi consecrationis abstergat. Et rursus: Gratia infusa semel, uno virtutis sua impetu atque compendio diversa & plerima delere crimina. Quibus locis præter criminum deletionem & abstersionem penè tot argumenta quot verba sunt, quibus probet Iulianum veram positivamque in animis gratiam conferri. Quid enim vult aliud, efficacissima potestas gratiæ, & virtus & impetus & infusio, nisi veram positivamque qualitatem omnia peccata consumentem baptizatis infundi? Illum enim Apostoli locum tractat: gratia verò ex multo delictis in iustificationem: quem etiam si non de ipsa gratia sed de baptismo à Iuliano exponi dixeris, tamen urgentissima illa verba quibus ejus energiam celebrat, non nisi veram fieri operationem in animis baptizatorum intelligi sinunt. Nam & alibi eandem baptismi efficaciam extollit: Commendans ergo hanc gratiam Iudeus quæ lex punit sceleres nec habet illam efficaciam misericorditæ quam baptismus. Item quæ: Ostendit debere illos advertere, quod lex, morum vulneribus criminetur: gratia verò efficaciter, celeriterque medicatur. Et rursus: Pronunciavit certe Apostolus episcopus operari ad collationem salutis & copiosius gratiam Salvatoris quam peccatorum Adæ.

Porro idem effectus abstergendi peccata etiam nomine purgandi & mundandi & expandi à Pelagianis exprimitur. Quæ sanè mutationem aliquam in ipso animo fieri denotant, ita ut ex sordido & maculato, mundus fiat, sicut hujusmodi loca à Catholicis Doctoribus contra hæreticos premi solent. Iulianus: In quo (baptismo) confessione brevi, actuum delicta purgantur. Et ante Iulianum Pelagius: Cum per Christi iustitiam non omnes, sed eos tantum qui illi obedire voluerint, & baptismi ablutione purgati sunt sanctificatos esse non dubium sit. Et in Epistola ad Demetriadem, nos Christi sanguine dicit expiatis atque mundatos. Et Pelagianorum omnium communis confessio à Iuliano propalata sic se habet: Scimus PLENAM PURGATIONEM per gratia ipsa mysteria (baptismi) conferri.

Secundus effectus quasi privativus est salutare seu salutem asserre. Salus enim seu sanitas animi, habitualis & positivus animi status est, cuius privatio sive defectus, est morbus & aggritudo. Sæpius expresse hunc effectum & efficaciter Iulianus: Cum peccata singula reos suos

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

Lib. 1. oper. imperf. f. 58

lethaliter vulnerassent, innumerabiliter confosfos homines hac gratia singulari & senel tradita virtute salvari. Et paulo ante eundem dicentem audivimus, efficacius operari ad collationem SALUTIS & copiosius gratiam Salvatoris quam peccatum ad.

Tertius est renovare vel innovare, quod sanè tam apertum & apud omnes confessum est per veram & positivam, inhærentemque qualitatem fieri, ut nec hæretici nostri temporis, habituales & inherentiis justitiæ capitales inimici, hoc audeant diffiteri: sed ne convicti esse, videantur remissionem potius vel non imputationem peccatorum, vel imputationem justitiæ Christi veram justitiæ hominis esse dicentes, ejus effectus sit ista interior renovatio. Inculcat hunc effectum baptismi creberrime Iulianus: Quos fecerat, inquit, condenda bonos, & facit innovando, ad optandoque milites. Et Iulianus eum alijs octoecim Episcopis Pelagianis B

Vile Bellar. lib. 2. de iustific. c. 3. & 6. Lib. 3. cont. Iul. 1. 3. Lib. 1. operum imperf. f. 59. Lib. 4. ad Bonif. c. 2. & 7.

In c. 3. ad Tit. n. 7.

Lib. 6. cont. Iul. c. 13. Ibid. c. 14.

Lib. 7. operum imperf. f. 62.

2. Ibid.

A Hinc quartus effectus est naturam inflauare, siquidem eo usque protendi renovationem illam Pelagianis statuunt, ut non tantum à peccatorum vetustate per eorum remissionem renouentur homines, sed etiam ipsa natura inflauetur. Vide, inquit Pelagius, quid Christi fieri facere possunt quærum in melius per Christum Demet. & inflauata natura est. Et alio in loco: Etiam illi qui longo peccandi usu quodammodo obduerunt, inflauari per penitentiam possunt. Itemque inflatur per Christi gratiam, & in meliorem hominem renati sumus. Quod non ea de causa Pelagium dixisse sentio, quod animus per renovationem internam à peccatorum dumtaxat forde mundetur, sed partim quod natura in illam pristinam nativitatæ innocentiam, in qua & Adam ipsis authoribus fuit, restitatur, de qua plura inferius; partim quod etiam per baptismi gratiam à peccandi liberetur consuetudine. Itaque

In Epist. ad Iulianum. & in meliorem hominem renati sumus. Quod non ea de causa Pelagium dixisse sentio, quod animus per renovationem internam à peccatorum dumtaxat forde mundetur, sed partim quod natura in illam pristinam nativitatæ innocentiam, in qua & Adam ipsis authoribus fuit, restitatur, de qua plura inferius; partim quod etiam per baptismi gratiam à peccandi liberetur consuetudine. Itaque

Quintus effectus est liberare à corpore mortis huius, hoc est in Pelagianorum sententia liberare peccatorem à contracta peccandi consuetudine. Istud enim sentire Pelagianos libro tertio multis testimonijs comprobavimus. Quod fieri non posse sola peccatorum remissione, sed interna quadam per positivam qualitatem mutatione non est dubium. Et hæc est illa perfecta innovatio non tantum à peccatis omnibus, sed etiam à peccatorum radicibus, seu consuetudinibus, quam per baptismum conteri volunt, & propter ejus negationem gravem invidiam Catholicis concitant. Nam idcirco in libris ad Bonifacium velut crimen eis obijciunt, quod decernerent: Baptisma non dare omnium iniquitatem peccatorum, nec a ferre crimina, sed radere, ut omnium peccatorum radices in mala carne teneantur, quasi rasorum in capite capillorum, unde crescant iterum refecanda peccata.

Supra lib. 3. c. 6.

Lib. 1. c. 13.

Itemque quod asserent: Baptisma non vera homines novos facere, sed ex parte filios Dei fieri, ex parte autem filios seculi, id est, diaboli remanere. Quæ calumnia non alio fundamento nititur, nisi quod remissis peccatis malas cupiditates remanere quibuscum bellum intestinum baptizati gerant, Catholici doceant: ipsi contra, non eos habere aliquid quod mortificet; sublata etiam quæ carni inerat consuetudine desinquendi. Nam si quos motus libidinis vel alterius cujuscumque cupiditatis ante contractas consuetudines natura concitaret, illos non esse malos, sed innocentes affectiones ac dumtaxat mali occasiones esse contendunt. Quæ omnia suis locis susius declarata sunt.

Eadem